

NOVADNIEKS

ISSN 1407-9321

5 0

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● PIEKTDIENA, 2011. GADA 23. DECEMBRIS ● Nr. 95 (8174) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,45

TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA

26. decembris — 1. janvāris

"Zenīts" guvis
klausītāju un
skatītāju
atzinību

3. lappusē

"Latvijas lepnums"
— Šūpulnieku
ģimene no
Jersikas

4. lappusē

Kas ir
Starptautiskais
Valūtas fonds?

9. lappusē

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI!

Laikraksta nākamais
numurs iznāks
piektdien, 30. decembrī.

**PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS MŪSU
LASĪTĀJIEM, REKLĀMDEVĒJIEM UN
SADARBĪBAS PARTNERIEM!**

Dāvinātājiem un saņēmējiem — abpusējs prieks

● Alternatīvās aprūpes centra «Rožlejas» iemītniekus svētku priekšvakarā ar pašu sagatavotām dāvanām sveica Līvānu novada domes deputāti. Attēlā: dāvanas pasniedz deputāte Valija Vaivode. Foto: J. Magdalenoks

Līvānu novada domes deputāti Ziemassvētku priekšvakarā ar personīgi sarūpētām dāvanām sveica novada alternatīvās aprūpes centra «Rožlejas» iemītniekus. Svētku prieku papildināja dziesmas un dejas Rožupes, Turku un Līvānu bērnu izpildījumā.

Novada domes deputāti uz «Rožlejam» Rožupes pagastā devās 20. decembrī, jau pēc darba dienas beigām. Ciemiņus uzpostajā centrā sagaidīja visi 19 pašreizējie iemītnieki, kā arī darbinieki un direktore Anita Skrebele-Stikāne. Deputāti šim braucienam bija labi sagatavojušies, — uzcepuši lielas piparkūkas un jo grezni tās izrotājuši. Tika dāvāti arī citi mājās tapuši gardumi, — siers, lauku maize un arī veikalā pirkti saldumi. Bez tam deputāti dāvināja arī pašu savāktu naudu, kas paredzēta konkrētām mērķim — Ziemassvētku rotājumu iegādei centra izdekorēšanai. Šis dāvinājums

tika pasniegts centra vadītājai Anitai Skrebele-Stikānei. Viņa informēja, ka līdz gada beigām iemītnieku skaits palielināsies vēl par pieciem. Dāvanas atstātas arī tiem, kas vēl piebiedrosies, tāpat arī centra darbinieki un vadītāja saņēma šādas dāvanas kopā ar vēlējumiem, lai svētki nāk ar patīkamām domām, ar neaizvietojamu piparkūku garšu un smaržu.

Līvānu novada domes deputāti šādu labdarības akciju rīkoja jau astoto gadu pēc kārtas, «Novadniekam» pastāstīja novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne. Katru gadu svētku pārsteigums tiek sagādāts kādai citai sabiedrības grupai, par ko deputāti iepriekš vienojas. Vairākus gadus sveiktas ģimenes ar daudziem bērniem. Visi 15 deputāti dāvanas sarūpē paši, izgatavo ar savām rokām radošajās darbnīcās. Ir darināti grozi, no māla virpoti podi, kas pēc tam piepildīti ar dāvanām. Pirms

vairākiem gadiem daudz bērnu ģimenēm tika dāvinātas egles podos. Arī egles bija rotātas ar daudzām dāvanām — saldumiem, sadzīvē vajadzīgām lietām, bērnu mantām un citām.

Lielās piparkūkas «Rožlejas» iemītniekiem deputāti darināja Latgales mākslas un amatniecības centrā ar tā direktores Ilzes Griezānes un audējas Eleonoras Pastares palīdzību.

Ar aizkustinājuma asarām acis centra iemītnieki izbaudīja svētku mirkli, aprunājoties ar ciemiņiem, noskatoties bērnu sagatavoto koncertu. Dziesmas un dejas bērni bija iemācījušies Aigas Usānes un Maijas Jasinskas vadībā. Par jauko pārsteiguma novada domes deputāti saņēma ļoti daudz pateicību, un no sirds uz sirdi nākušais siltums nesa abpusēju prieku.

L.Rancāne

Lai starojoši gaišs, miera
un svētības pilns Jūsu
mājās ienāk
Ziemassvētku vakars!
Priecīgu svinēšanu kopā
ar saviem mīļajiem!
Jūsu «Novadnieks»

Labā ziņa

Ja nepaspēji abonēt "Novadnieku", to vēl varēs izdarīt pēc svētkiem redakcijā! Abonē laikrakstu 27., 28., 29. decembrī!

Zvani! Nāc! Izmanto abonēšanas iespējas mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā "Abonēšana".

Būtisks uzlabojums klientu ērtību nodrošināšanai no *Latvijas Pasta* puses 2012. gadā būs ievērojami saīsinātais preses izdevumu piegādes uzsākšanas periods. Preses izdevumus, kas būs noformēti, sākot ar 2012. gada 1. janvāri, *Latvijas Pasta* klienti saņems jau piecu darba dienu laikā pēc abonementa noformēšanas — līdz šim izdevumu piegāde notika, sākot ar jaunu mēnesi. **Tas nozīmē, ka savu iecienīto laikrakstu "NOVADNIEKS" varēs abonēt jebkurā dienā un lasīt to jau pēc piecām dienām!**

«Dziesmas kā vins, jāraudzē un tad jābauda»

Vienmēr ir patikami, kad kāds no mūsējiem, no latgaliešiem, tiek pamanīts, sadzirdēts, ieraudzīts. Vai tie ir «Koru kari», varbūt «Dziedošās ģimenes» vai kāds cits šovs. Vārdu sakot, *Latgale ruļļoj uz dažādām skatuvēm.*

Tāpēc nebija dziži jābrīnās, ka televīzijas rīkotajā šī gada šlageraptauja starp dziesmu mīļotāju favorītiem parādījās grupa «Zenīts» un viņu izpildītais aizkustinošais «Veltījums». Arī vasarā grupas nosaukums bieži bija manīts uz vairāku lielu pasākumu afišām, tāpēc gribējās ko vairāk uzzināt par mūziķiem. Sarunai piekrita «Zenīta» dziesmu tekstu un melodiju autors ANDRIS ZIEMELIS, ikdienas dzīvē — vīrs, tētis un Preiļi SIA «Apsardzes serviss» darbinieks. Vēl grupā parasti spēlē Jānis Kudiņš, viņš arī Andra brālēns un talantīgs mūziķis.

Visaugstākais punkts

«Zenīts» nav nekāda uzlecošā zvaigzne, kas pēkšņi parādījusies starmešu gaismā, bet gan gadu gaitā spodrināts un izlolots. Tam par apliecinājumu ir fakts, ka vairāk nekā desmit gadu laikā grupa izbraukājusi Latgales kultūras namus, brīvdabas estrādes. Aizskatuvēs atstāts nogurums un raizes, lai, kāpjot uz skatuves, varētu ballētājiem sniegt galveno — labu noskaņojumu, skanīgas dziesmas un starp spēlēm arī kādu uzmundrinošu vārdu. Daudziem jaunajiem pāriem «Zenīta» puīši spēlējuši kāzu valsī, pie viņu dziedātajām mičošanas dziesmām nobirusi ne viena vien līgavas asara.

Kopā tas viss, iespējams, arī veidojis mūziķu stilu, gaumi, kā arī saprašanu, kas cilvēkiem patīk, ko labprātāk klausās. Kas attiecas uz grupas nosaukumu, Andris teic, ka astronomijas tēma mūziķu vidē esot populāra. Bijis savulaik izmantots gan kosmos, gan galaktika, kāpēc gan zenīts būtu sliktāks. Zenīts — tas nozīmē, ka saule ir augstu debesīs, savā visaugstākajā punktā. Ir jauki, ka uz to var tīkties. Saņiegt un atkal tīkties.

Domājot par vecākiem

Televīzijas šlageraptaujas rušens posmā grupas izpildītais «Veltījums» guvis klausītāju un skatītāju atzinību. Tā ir dziesma par mūžīgo tēmu — *kamēr saule debesīs un mātes sirds vēl pukst.* Vārdu un mūzikas autors ir Andris, bet klipā, ko var redzēt televīzijā un arī interneta vidē, bez viņa un Jāņa Kudiņa vēl spēlē policijas darbinieks Guntis Reinis un nesen pāragri mūžībā aizgājušais mūzikas skolotājs Arvids Gžibovskis. Andris saka, tagad esot emocionāli ļoti grūti, bet jāsaņemams — jāspēlē un jādzied tālāk.

«Pārsvārā strādājam divatā ar Jāni. Neslēpšu, ka mūsdienās ar mūziku var arī nopelnīt. Tāpēc, divatā spēlējot, peļņa sanāk la-

bāka. Gatavojoties lielākiem koncertiem, festivāliem, sastāvu, protams, paplašinām,» stāsta mūziķis. Īpaši aktīva un radoša darbība «Zenītam» bijusi pēdējā laikā, kad tapušas vairākas skaistas dziesmas — «Es nezinu, kāpēc», «Es tev teicu, nāc», «Gar upis krostu» un, protams, «Veltījums».

Jautāts par to, kā šī dziesma tapusi, Andris saka: «Domājot par saviem vecākiem. Lai pašiem pēc kāda laika būtu ko atcerēties, bērniem parādīt. Klipā nekas nav izdomāts, viss pilnīgi reāls. Dodoties ceļā un braucot prom no mājām, pilnīgi nejausi reiz pamaniju, kā māte mani ar krusta zīmi pavadīja. Tas bija tik emocionāls brīdis, ka nespēju un nespēju aizmirst. Jā, par mātes sirdi mīļāks nekas vairs nespēj būt...»

Kāds, iespējams, nespēj novērtēt mātes un tēva mīlestību tad, kad viņi ir uz šīs pasaules, un atpazīst, kad vismīļāko cilvēku vairs nav. Lai tādu gadījumu būtu pēc iespējas mazāk, tapa «Veltījums», kas vienlaikus ir arī mūsu ģimenes videoklips. Ja cilvēkiem tas patīk, tad lai priecājas, lai izbauda.»

Dziesmas autors kautrīgi piebilst, ka tas bijis pirmais mēģinājums, nākamie videoieraksti būšot labāki.

Ideju par to, ka dziesma jānofilmē, pametis Juris Ostrovskis no «Patrioti.lv». «Viņš bija *uzņēmēris*, ka par mums dzirdētas labas atsauksmes, tad sazvanījāmies, parunājāmies. Juris ievirzīja mūs istajās slīdēs. Dziesmu ierakstījām Ata Auzāna studijā. Taču videomateriālu mums sagatavoja lielisks režisors Jānis Viduskalns, kurš, kā saka, vainīgs arī pie tā, ka «Veltījums» skan šlagermūzikas kanālā. Un tā tas aizgāja. Cilvēki varēja balsot, sūtīt anketas. Laikam jau patika, jo tikām pirmajā dziesmu desmitniekā, kas, protams, ir patikami.»

No dziedātāju ģimilijas

Katram mūziķim esot nepieciešama atpazīstamība, teic Andris. Pašam esot gadījies tā, ka klausoties dziesmu radio, esot forša, bet kas ir izpildītājs? Un šī atpazīstamība lielākoties notiekot caur televīziju, tāpēc katrs izgājiens ēterā to vairojot.

Mūziķis atzīst, ka nākot no dziedātāju ģimilijas. Mammiņa, viņas brāļi un māsa sirdi un dvēselē mūziķi. Arī tajos laikos, kad modernās aparatūras nebija, bet tikai akordeons, bungas un taure, spēlējuši balles, gājuši pa kultūras namiem. «Man laikam iedzimts, ka patīk spēlēt un dziedāt. No tā, kas tev iekšā, nevar tikt vaļā. Ziniet, kāds tas ir atvieglojums, kad pēc smagas un garas darba dienas mājās piesēsties pie sintezatora? Uzspēlē visvienkāršāko melodiju un paliek tik labi...»

Andra sievai Ingai sanāk tā tautas dziesmā, kur tētis spēlē, bērniņi dancos, «es ar' līdzi priecāšos». Mūziķis domā, ka tik jauki neesot, jo sestdienās, svē-

● Jānis Kudiņš (no kreisās) dzīvo un strādā Aizkrauklē, Andris Ziemeļis — no Vārkavas novada «Jaunaudzēm». Abi kopā ir grupa «Zenīts». Desmit gadu kopīgas muzicēšanas laikā tā noslīpējuši intuīciju, ka tā jebkurā brīdī pasaka priekšā, kāda stila mūziku vēlas dzirdēt auditorija. Foto no A.Ziemeļa personīgā albuma.

dienās viņš bieži ir projām no mājām. Priecāties sanākot tikai ģimenes svinībās, radu lokā. «Daudzi droši vien domā, ka tas tāds sikums nospēlēt balli vai kāzas, sak, pāris stundas padziedi un nauda kabatā. Tā vis nav, jo iepriekš vajag nopietni gatavoties — sakrāvat mašīnā aparatūru, salikt visu uz skatuves, pašiem zolīdi jāizskatās, jāsapucējas un tā tālāk. Pēc pasākuma viss atgārnā kārtībā. Spēka daudz vajag.»

Repertuārs visām gaumēm

«Zenīta» repertuārs ir gana plašs. Ballēs viņu izpildījumā var dzirdēt ļoti dažādām gaumēm atbilstošas melodijas — latviešu tautasdziesmas, šlagerus, citas iemīļotas dziesmas, bez kurām nav iedomājams neviens kārtīgs latgaliešu saiets. Protams, arī dziesmas latgaliešu valodā, kas pēdējo gadu laikā iekarojušas īpašu vietu un popularitāti Latvijas mūzikas pasaulē.

«Pagaidām esmu autors piecām dziesmām, ko publika dzirdējusi, tajā skaitā ir arī «Veltījums». Taču uzrakstītas vēl vairākas jaunas. Kad būs brīvais laiks, varbūt janvārī, braukšu uz Rīgu pie Ata Auzāna, lai studijā ierakstītu. Esmu aizdomājies par kompaktdiska izdošanu, bet līdz tam vēl jāpastrādā. Tas nav arī lēts prieks, vispirms jāsameklē sponsori,» par plāniem teic Andris.

Romantika, sirsnīgums, lirika — tā var teikt par mūziķa sacerētājiem dziesmu tekstiem. Daudzi saka, arī melodiņi esot lipīgi kā medus. Sākumā dziesmas ir dūņojamas līdzī, bet, noklausoties vairākas reizes, piedziedājumi līptin pielip. Kā romantiskā bildē:

«Nolist pāri mūsu galvām
vējains zelta zvaigžņu sniegs,
Aizver bites debess dravā savas

sapņu durvis ciet...»

«Zenīta» repertuārā ir kvalitatīvas autordziesmas latgaliski. Andra un Jāņa izpildījumā latgaliešu valoda skan īpaši sirsnīgi, vārdi atklāj mūsu novada dabas krāšņumu, cilvēku dvēseli un patiesumu. Dziesmas arvien biežāk dzirdamas reģionā populārajā «Latgolys radio», tās iecienījuši ne tikai vecāka gadagājuma cilvēki, bet arī jaunieši.

Mīlestībai ir vieta katrā sirdī

Saruna ar Andri Ziemeļi rit nesteidzīgi, vairākkārt skarot tik trauslu stīgu kā vecāku un bērnu attiecības, mājas. Tas, kā dēls stāsta par dzimtajām mājām, saviem vecākiem, liek saprast, ka viņu starpā valda uzticēšanās un mīlestība. Šo izjūtu mūsdienu pietrūkst daudzās ģimenēs.

«Man liekas, dvēseles siltums un mīlestība pret savu valsti, savām mājām ir katrā cilvēkā. Tikai daži to neapjauš. Jūtas atmostas, kad esi kaut kur tālu projām. Tad saproti, ka svešā malā nekad nav tik labi kā tēva mājās. Protams, ka, mūsdienu apstākļu spiesti, daudzi dzīvo ārzemēs un apspiež savas jūtas it kā to nebūtu.

Man ļoti rūp tas, ko jūtu, tāpēc nekad nebūšu ar mieru braukt projām no Latvijas. Izlīkšu ar mazumiņu, ko var nopelnīt šeit, un noteikti jūtīšos daudz labāk nekā svešzemē.

Domāju, ka tādu, kāds esmu, mani izveidojuši vecāki — vienkārši, sirsnīgi un dievticīgi Latgales cilvēki. Katru svētdienu viņi iet uz Vārkavas baznīcu un dzied baznīcas korī. Arī es to daru jau piecpadsmit gadus pie priestera Onufrija Pujata. Varbūt kādam tas liksies jocīgi, bet es uzskatu, ka ticība Dievam, dievbijība cilvēku ievada istajās slīdēs, liek būt patiesam un godīgam. Ar to kopš bērnības

esmu bijis mazliet atšķirīgs no saviem vienaudžiem — bērna gados ar pieaugušu cilvēka prātu un skatījumu.»

Līdz sliekšnim vēl jāpakāpjas

Saule ir zenītā, pagrieziena punktā, divas reizes gadā — Jāņos un Ziemassvētkos. Grupa «Zenīts» — vienmēr ceļā, gan uz koncertiem, pasākumiem, gan arī mākslinieciskās izaugsmes ziņā. Visam savs laiks, spriež Andris. Pat tie, kuri iedomājas sevi par zvaigznēm, popularitātes virsotnē netiek uzreiz. Zvaigžņu slimība? Tās ir iedomas, sevis pārvērtēšana.

«Katram cilvēkam iekšā ir tāds kā sevis novērtēšanas sliekšnis. Tikai tas ir dažāda augstuma. Jo zemāks sliekšnis, jo vieglāk tam pāri pārkāpt. Tad pats sev spožāks, gudrāks un talantīgāks šķiet. Man tā nepavisam nav, droši vien sliekšnis augstāks. Nesmu sasniedzis augšu, krietni jāpakāpjas līdz kādai virsotnei.»

Kamēr citi žēlojas par dzīvi, «Zenīta» puīši strādā, spēlē, sacer jaunās dziesmas un ceļ gaisma melodijas. Arī tādas, kas labu laiku gulējušas rakstāmgalda atvilktnē. Ja kādam rodas jautājums — kāpēc tieši tagad grupai tik radošs un veiksmīgs skanējums, atbilde skan šādi: «Dziesmas kā vins, jāraudzē un tad jābauda, bet tā pa mazam malciņam, lai var izjust garšu.»

□□□

Ziemassvētku tuvums ir laiks, kad gribas darīt un teikt ko labu. «Mīliet savus vecākus un sakiet viņiem to. Nekautrējieties no vārdiem. Sakiet saviem tuvajiem mīļus vārdus un pasaule kļūs labāka,» tāds ir grupas «Zenīts» solista Andra Ziemeļa novēlējums «Novadnieka» lasītājiem svētkos.

L.Kirillova

«Zelta ābele» — audžuģimenei no Livānu novada

MARIJAS un PĒTERA ŠŪPULNIEKU plašā ģimenes mājā Livānu novadā atrodas tik izdevīgā vietā, ka, no malas palūkojoties, vai skaudība metas — uz pilsētas un lauku robežas. Uz vienu pusi — visi labumi, ko piedāvā pilsēta: veikali, kultūras iestādes, sabiedrība. Apnik trokšņainā vide, lūdzu, uz otru pusi — meži, lauki. Tiesa — garām ved šoseja ar intensīvu satiksmi, toties aiz mājas — ne pārāk tālu līdz Jersikas pagasta skaistākajai rotai — Daugavai. Ja gar sētas vārtiem ved valsts nozīmes ceļš — Rīgas — Daugavpils šoseja, tad nenākas laužīt galvu par pārvietošanos, lai vai kāds sniegunis iepriekš piedzīvots. Un mobilitātei šajās mājās ir liela nozīme, jo astoņiem jaunās paaudzes pārstāvjiem jānokļūst uz skolu, studijām vai darbu Rīgā, Jēkabpilī, Rudzatos un Rožupē, bet Marijai — uz darbu Rožupes pamatskolā, kur viņa strādā par matemātikas skolotāju, ir audzinātāja.

Ar Mariju Šūpulnieci «Novadnieka» žurnālistiem nācies tikties jau atkārtoti. Pirmo reizi — pirms pāris gadiem, kad Starptautiskajai ģimeņu dienai tika gatavots materiāls par kādu no vietējām audžuģimenēm. Mariju iepazīnām kā skolotāju, kā māti, kura ar dzīvesbiedru Pēteri uzaudzinājuši trīs savas meitas. Abi kļuvuši par audzvecākiem nelaimīgiem cilvēk bērniem, kas izrādījušies lieki saviem istajiem vecākiem.

Par nesavtīgo dalīšanos sirds siltumā un mīlestībā, par lielo darbu, ko abi dzīvesbiedri iegulda audzvecāku aprūpēšanā, Šūpulnieku ģimene izvirzīta balvai akcijā «Latvijas lepnums». Šo patīkamo pārsteigumu ģimenei sagādājuši audzvecāki, uzrakstot pieteikumu akcijas rīkotājiem.

Audzģimenes statusā — 10 gadi

Aukstā decembra vakarā, kad ierodamies Šūpulnieku mājās, nams ir pilns dzīvības, siltuma, rosmes. Koridorā garum gara rinda ar dažāda izmēra apaviem: zābaciņiem, krosenēm, korpēm. Ar skaļām reļiem un apoņšāšanu ciemiņus apsveicina trīs mājas sargu kompānija, kura pēc tam nomierinās un dodas ārā meklēt piedzīvojumus. Aicinoši mirgo datora ekrāns, pie kura mainās mājas jaunākā paaudze. Pusaugu kaķim savi «seriāli», — nosēdies uz pakāļkājām, tas ik pa laikam seko akvārijā mitošo zivtiņu dzīvei. Liels grozs pilns ar dažādu krāsu dziju un iesāktām, raibi svītrainām zeķēm. Man nepatīk vienmuļas krāsas adījumi, gribas, lai zeķes un cimdi ir dzīvespriecīgi, tādi pat kā bērni, saka Marija. Cimdu un zeķu pa ziemu vajag vai cik, — tādai nemierīgai, darbīgai, enerģiskai saimei, kas mitinās zem šīs mājas jumta. Kopā ar visiem šeit dzīvo arī Pētera mamma, kurai pavasarī apritēs jau 88 gadi.

Mēs neuzskatām, ka esam veikuši varoņdarbu, ka mūs vajadzētu par kaut ko īpaši izcelt, saka Marija, taujāta, ar kādām jūtām ģimene uzņemta izvirzīšana «Latvijas lepnums» balvai. Vai tad bērnu audzināšana jāuzskata par kaut ko tik neparastu? Savukārt Pēteris piebilst, ka gandarījums, protams esot, jo patīkami, ka paveiktais tā novērtēts. Filmēšanas laikā atkal būsim visi kopā, priecājas ģimene, jo tagad tik retas esot tās reizes, kad kuplajam pulciņam sanākot būt vienuviet.

Kā var sadūšoties pieņemt savā paspārnē pilnīgi svešu, pirms tam nekad neredzētu bērnu, kurš nav nekāds «zelta gabaliņš», jo pirms tam dzīvojis sliktos apstākļos, daudz cietis, redzējis un pārdzīvojis? Esmu skolotāja, esmu radusi strādāt ar bērniem. Man patīk vērot, kā viņi veidojas,

● Šūpulnieku ģimene «Latvijas lepnums» balvas — «Zelta ābeles» pasniegšanas ceremonijā Rīgā.

attīstās, patīk viņus pētīt, pārvarēt problēmas, lai bērnu dzīves ceļš ievirzās labvēlīgā gultnē, saka Marija. Tas nākot pats no sevis, nepiepūloties. Audžuģimenes statusu uzņemies ne jau «papīra» dēļ, bet tāpēc, ka kādam ir jāzina un jā rūpējas arī par šādiem bērniem, kas savās ģimenēs kļuvuši nevajadzīgi, piebilst Pēteris. Viņš izaudzis ģimenē, kurā mamma viena pati gādāja par sešiem bērniem.

Oficiālu audžuģimenes statusu Šūpulnieki ieguva pirms 10 gadiem. Pašu trīs meitas toreiz bija jau paaugušas. Tagad vecākā meita Māra absolvējusi augstskolu, strādā starptautisko ekonomisko sakaru jomā Rīgā, Madara studē un apgūst ar muitu un loģistiku saistītas zinības. Jaunākā — Magda — Jēkabpilī mācās agrobiznesa koledžā. Divstāvu mājā ar daudzajām istabām vietas bija pārparēm, arī brīva laika radās vairāk, kad pašu meiteņu izkūņojās no mazu bērnu vecuma. Kad ģimenē tika uzņemts pirmais audzvecāks, Mārai bija 13, Madarai — astoņi, bet Magdai — seši gadi. Māra, kā jau vecākā, daudz palīdzējusi ņemties ar audzvecākiem un arī tagad šajā ziņā ir atbalsts.

Vecākā no audzvecākiem ir Ilona. Viņa mācās arodskolā Vecbeberos un pavasarī kļūs 18 gadus veca. Sasniežot pilngadību, audžuģimenei vairs nav juridiska pienākuma rūpēties par jaunajiem cilvēkiem, taču kā morālajā ziņā? Kā pateikt bērnam, lai pamet mājas, ja viņam citu nemaz nav? Meitene lūgusi, lai šeit viņai mājas būtu arī turpmāk, un ģimene par to tikai priecājas.

Ričards ir nedaudz jaunāks, viņam februārī apritēs 17 gadi. Viņš ir pirmais audžuģimenei pieņemtais bērns, te dzīvo kopš sešarpus gadu vecuma. Ričards mācās Rudzātu vidusskolā, izceļas ar izcilām sekēm un uzvarām olimpiādēs. Šūpulnieku ģimene ir pārliecināta, ka jaunieša tālākais ceļš vedīs uz augstskolu, bet arī viņam mājas un pieturas punkts būs tepat. Ričards citu ģimeni nemaz nezina un ir vienīgais no audzvecākiem, kas paņemts aizbildnībā.

● Kuplais un draudzīgais Šūpulnieku ģimenes pulciņš: Marija un Pēteris ar savām meitām Māru, Madaru, Magdu, aizbildnībā pieņemto Ričardu un audzvecākiem Ilonu, Ingu, Ilzi. Dzimšanas un vārda dienas vien šajā ģimenē tiek svinētas ik mēnesi, bet mamma Marija un audzvecāka Inga ir dzimušas vienā, pie tam ļoti skaistā, datumā — Ziemassvētkos, 25. decembrī. Foto no ģimenes albuma.

Audzvecāka Ingas tālākās gaitas vēl neskaidras. Ja viņas mammai bāriņtiesa atjaunos tiesības rūpēties par meitu, meitene atgriezīsies mājās pēc Šūpulnieku ģimenē pavadīta gada. Viņa mācās Rožupes pamatskolā. Pa šo laiku, kopš meitene dzīvo labākos apstākļos nekā savās mājās, ievērojami uzlabojusies viņas sekmes. Ja atgriezies pie istās mammas nevarēs, palikšana paredzēta audžuģimenē vēl gadu līdz laikam, kad bāriņtiesa atkārtoti izskatīs šo lietu.

Pēc gadiem jaunākā no audzvecākiem ir Ilze, ģimenē pieņemta kopš maija. Savukārt pats jaunākais pēc ienākšanas laika šajā ģimenē, ir Ervins. Par savējo viņš kļuva pirms nepilna mēneša. Mamma aizbraukusi darbā uz ārzemēm, bet bērns atstāts paziņas pieskatīšanā. Kad paziņai šādas rūpes kļuva par smagu, viņa nogādāja zēnu Rēzeknes bāriņtiesā ar «visiem papīriem». Steidzami bija jāmeklē zēnam mājas un vieta, kur palikt, dzīvot, apgūt ģimenes modeli, iet skolā, cilvēki, kas par viņu rūpētos. Šokejošākais šajā notikumā ir tas, ka pēc pāris dienām audžuģimenei savianijusi istā mamma un bargi rājusies, kādā nolūkā puika pieņemts. Tik agresīvu nostāju audžuģimenei līdz šim nebija nācies piedzīvot. Ervins ir no tiem puikām, kas nepazudis, kuriem visur ir labi, jo no agras bērnības pieraduši būt patstāvīgi, — par jaunāko vīriņu kārtas pārstāvi, kas piepūlcējis Pēterim un Ričardam pretstatā skaitliski kuplajam daļā dzimuma būtnu pulciņam, saka Pēteris. Tāpat kā Inga, arī Ervins un Ilze mācās Rožupes pamatskolā.

Mājas dzīve — pēc reglamenta

Kā bērni nonāk audžuģimenēs? Šim ceļam ir divi posmi. Pirmais posms, mēnesim vai gadiem ilgs, ir laiks, kad bērniem

● Ervins Šūpulnieku saimītei pievienojās tikai decembrī. Foto: A.Šņepsts

jāpiedzīvo visas tās situācijas, kas saistās ar tā saucamajām «nelabvēlīgajām ģimenēm», līdz iejaucas sociālie darbinieki, skola, policija un bāriņtiesas, kas pieņem lēmumu, ka bērns ir jāņem no ģimenes. Otrais posms ir tas, kad bāriņtiesas meklē audžuģimeni, kuras bērnu varētu uzņemt. Ja tāda neatrodas, bērns tiek ievietots bērnunamā.

Audzģimeņu darbošanos reglamentē attiecīga likumdošana, noteikumi un lēmumi, viņu darbošanos kontrolē attiecīgas institūcijas. No valsts piešķirto pabalstu lielums gan gadu gadiem nav mainījies, neskatoties uz to, ka dzīves dārdzība pa šo laiku ievērojami paaugstinājusies, un ar diviem latiem dienā nepietiek pat ēdināšanai, nerunājot par citiem izdevumiem. Bērnu uzturēšanā tiek ieguldīti arī visi Marijas un Pētera ienākumi — alga par darbu, pensija. Līgums par bērnu uzturēšanu audžuģimenē sākumā tiek noslēgts uz pusgadu vai gadu, pēc tam, vadoties no konkrētajiem apstākļiem, to pagarina vai arī nē. Atklāti sakot, mēs darbojamies kā žēlsirdīgie samarieši, saka Pēteris. Gada nogalē gan saņemta kāda priecīga ziņa, — ar Latvijas Bērnu fonda atbalstu iegūta Amerikas latviešu piešķirtā stipendija, ko ģimene saņems katru mēnesi turpmāko divu gadu laikā bērnu audzināšanai un skološanai. Šūpulnieki par to pateicīgi Rožupes pamatskolas direktorei Guntai Jaudzamai, kas ieteica stipendijas saņemšanai.

Ko nozīmē rūpēties par bērniem, zina katrā ģimenē, kurā aug kaut vai tikai viena atvase. Audžuģimenē tas ir nesalīdzināmi sarežģītāk. Raksturīgi ir dažādi, intereses un līdzšinējā dzīves pieredze arī, bet visiem vajadzīgs mājas miers, mīlestība, pieauguša cilvēka padoms. Jāiemāca dažādas prasmes — personīgās higiēnas ievērošana, mājas uzkopšana, iepirkšanās, ēst gatavošana, priekšstati par sabiedrību, vidi, apkārtni, uzvedība. Lielās ģimenes ikdienu reglamentē stingrs režīms — rītā ceļšanās pusseptiņos, jo pulksten astoņos jau jānododas ceļā uz skolu. Vakārā deviņos visiem jābūt gultā, pie datora tiek tikai uz noteiktu laiku. Katram pa nedēļai ir dežūra virtuvē, kad jāmazgā trauki. Sestdienās notiek lielā mājas tīrīšana, kuras pienākumus sadala paši. Papildus rūpes arī tīri fiziskā ziņā. Kā visus paēdināt, apģērbt? Ko ik ēdienreizē likt galdā tik daudziem ēdājiem? Astoņi vai desmit ēdāji, — tam lielas atšķirības gan nav, saka namamāte. Zupas katls tāpat jāvāra liels. Bērni paši daudz ko izdara, jo šīs prasmes vēlāk būs vajadzīgas dzīvē, — pogas piešūt, kreklus izgludināt, kartupeļus nomizot. Iespēju robežās tiek izmantots pašu zemītē izaudzētais. Pie mājām ir četri hektāri zemes, kas ir pietiekoši dārzeņu audzēšanai. Ravēšana bērnu ziņā. Tādā barā ar to gan galā varot tikt ātri, un pietiek laika arī peldēšanai un citām vasaras izklaidēm. Pat pēc sēnēm nav jāiet uz mežu, jo var salasīt savā teritorijā, tajā galā, kurā atļauts augt jaunam mežam, un kur iesējušies gan bērzi, gan priedes.

Akcijas «Latvijas lepnums» noslēguma ceremonija TV3 programmā būs skatāma 25. decembrī pulksten 20.40.

L.Rancāne

LASĪTĀJI JAUTĀ

Kas ir Starptautiskais Valūtas fonds un ar ko tas nodarbojas?

Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) ir starptautiska specializēta Apvienoto Nāciju Organizācijas institūcija. Tā formāli dibināta 1945. gada 27. decembrī, taču vienošanās par tā dibināšanu bija panākta jau 1944. gada 22. jūlijā Bretonvudā, Apvienoto Nāciju monetārās un finanšu konferences laikā. Fondu nodibināja 29 valstis. SVF darbojas kopš 1947. gada, tā galvenā mītne atrodas Vašingtonā (ASV).

Starptautiskā Valūtas fonda galvenie darbības virzieni ir: uzraudzīt valstu ekonomikas, finanses, valūtu stabilitāti, novērst krīzes; aizdot naudu valstīm, kurām ir grūtības ar maksājumiem; aizdot naudu valstīm ar zemiem ienākumiem, lai novērstu nabadzību; veikt pētījumus un ievākt statistikas datus. SVF uzdevums ir veicināt starptautisko monetāro sadarbību un pasaules tirdzniecības izaugsmi, atvieglot norēķinus starp fonda dalībvalstīm, stabilizēt valūtas kursu.

1969. gadā SVF izveidoja savu norēķinu vienību — speciālās aizņēmuma tiesības (Special Drawing Rights/SDR) SDR vērtību nosaka, izmantojot valūtas grozu, ko pārskata ik pēc pieciem gadiem. SDR iekļauj pasaules tirdzniecības un finanšu darījumos visvairāk izmantotās valūtas. Pēc eiro ieviešanas 1999. gadā SDR valūtu grozā ietilpst ASV dolārs, eiro, Japānas jēna un Lielbritānijas sterliņu mārciņa. SVF līdzekļus veido dalībvalstu iemaksas atbilstoši noteiktām kvotām. Par SVF vadītāju šogad kļuvisi Kristīne Lagarda. Viņa ieņēma šo amatu pēc tam, kad SVF un pasauli satricināja skandāls par priekšteča Dominika Strausa-Kāna seksuālu uzņēmānos kādai sievietei. Patlaban SVF apvienojušas 187 valstis.

Latvija kopš 1992. gada 19. maija ir SVF dalībvalsts. Latvijas un SVF sadarbības juridisko pamatu regulē 1992. gada 15. aprīļa likums «Par Latvijas Republikas iestāšanos Starptautiskajā Valūtas fondā». SVF augstākajā pārvaldes orgānā Pilnvaroto padomē (Board of Governors) Latvijas

pilnvarotais ir Latvijas Bankas prezidents, savukārt pilnvarotā vietnieks ir Finanšu ministrijas valsts sekretārs. Tādējādi Latvijas Banka ir vadošā institūcija, kas pārstāv Latvijas Republikas intereses SVF un nodrošina ikdienas sadarbību.

Katrai SVF valstij tiek piešķirta kvota, kuras apjoms pamatā izriet no valsts ekonomikas īpatsvara pasaules kopējā ekonomikā. Latvijas kvota SVF ir 126,8 miljoni SDR, kas veido 0,06 procentus no SVF kopējās kvotas.

SVF ikdienas darbu nodrošina izpilddirektoru valde. Latvija pārstāv savas intereses un piedalās SVF lēmumu pieņemšanas procesā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu grupas ietvaros. Valstu grupu veido Dānija, Igaunija, Īslande, Latvija, Lietuva, Norvēģija, Somija un Zviedrija. Tās kopējais balsu īpatsvars ir 3,39 procenti no visām SVF balsīm. Grupa izstrādā kopīgu pozīciju par galvenajiem SVF darbības jautājumiem, kas tiek izskatīti Starptautiskajā Monetārajā un finanšu komitejā un izpilddirektoru valdē. Valstu grupas pārstāvniecību

šajās institūcijās nosaka saskaņota rotācijas shēma. No 2011. līdz 2013. gada sākumam Ziemeļvalstu un Baltijas valstu grupas izpilddirektors ir Benijs Andersens no Dānijas. Attiecīgi Dānijas centrālā banka koordinē Ziemeļvalstu un Baltijas valstu centrālo banku un finanšu ministrijas savstarpējo sadarbību SVF jautājumos. Izpilddirektors vada Ziemeļvalstu un Baltijas valstu biroju Vašingtonā. Kopš 2009. gada Rīgā ir atvērta pastāvīgā SVF pārstāvniecība.

Regulārā Latvijas un SVF sadarbība notiek pārraudzības jeb IV panta konsultāciju ietvaros. SVF speciālisti apmeklē Latviju, veic makroekonomiskā stāvokļa un finanšu sektora novērtējumu un ar valsts institūciju amatpersonām apspriež ekonomikas politiku. 2008. gadā Latvijas valdība un SVF noslēdza atbalsta vienošanos par Valūtas fonda aizdevumu 1,7 miljarda eiro apmērā. Atbalsta vienošanās programmas ietvaros notiek regulāra SVF un Latvijas valdības sadarbība ar uzsvāru uz makroekonomiskajiem jautājumiem — fiskālo,

strukturālo un finanšu sektora politiku. Pirmais SVF aizdevums Latvijai bija 1992. — 2002. gadā, kad tika piešķirti 279,98 miljoni SDR, no tiem izmantoti 109,8 miljoni SDR.

Trešdien, 21. decembrī gan Eiropas Komisija, gan SVF apstiprināja Latvijas starptautiskā aizdevuma programmas noslēgšanu. Premjers Valdis Dombrovskis apstiprināja, ka Latvija ir viena no retajām valstīm pasaulē, kas sekmīgi noslēgusi SVF starptautiskā aizdevuma programmu.

Parādos dzīvo arī daudzas citas pasaules valstis. 2011. gadā atstātās valstis no dažādiem avotiem aizņēmušās vairāk nekā 10 triljonus ASV dolāru. Eiropas lielāko parādnieku vidū ir Portugāle, Spānija, Grieķija, Itālija un Īrija, bet vislielākais ārējais parāds ir Itālijai (aptuveni 1,9 triljoni eiro), kas līdzinās gandrīz 120 procentiem no IKP. Pasaules mērogā lielākie ārējie parādi ir ASV (vairāk nekā 15 triljoni dolāru) un Japānai (13 triljoni dolāru).

Izmantoti internetā pieejamie materiāli

Latgales plānošanas reģions uzsāk dialogu ar Saeimas deputātiem par reģiona nākotni

● Prasa ievērot līdzsvarotu attīstību

14. decembrī Rīgā norisinājās Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes sēde. Izskatīti būtiski jautājumi, tajā skaitā par sabiedriskā transporta un tūrisma attīstību Latgalē. Darba kārtībā sekoja sadarbības komisijas sēde, kurā uzmanība pievērsta galvenajai aktualitātei — kāda ir Latgales reģiona pozīcija saistībā ar Kohēzijas politikas atbalstāmajām jomām Latvijā pēc 2013. gada, informē Latgales plānošanas reģiona Rīgas biroja pārstāvji.

Optimizētas sabiedriskā transporta izmaksas

Plānošanas reģiona galvenais mērķis sabiedriskā transporta jomā sasniegts — optimizētas izmaksas. Analizējot aizejošā gada trešā ceturkšņa datus, tiek secināts, ka sabiedriskā transporta pašizmaksa samazinājusies no 67 santīmiem kilometrā līdz 63 santīmiem kilometrā. Tas ir pozitīvs rādītājs.

Attīstības padomes locekļi uzsvēra, ka galvenā prioritāte, neskatoties uz to, ka samazināts budžets, ir transporta tīkla saglabāšana reģionā. Maršrutu saglabāšanu nodrošina Latgales plānošanas reģiona transporta plānošanas nodaļa. Tās galvenais uzdevums ir pakalpojumu pieejamības nodrošināšana reģiona iedzīvotājiem un valsts dotāciju izmaksu koordinācija pasaziēru pārvadātājiem.

Tūrisms dod būtisku pienesumu

Analizējot tūrisma nozares datus Latgalē, secināts, ka reģiona apmeklētība pieaugusi par 10%. Vislielākais tūristu pieplūdums bijis no Krievijas — 15% no visiem tūristiem, kas apmeklējuši Latgali. Pēc Tūrisma attīstības valsts aģentūras sniegtajām ziņām, tūristi reģionam nes ievērojamu ekonomisko labumu. Aprēķināts, ka vidēji katrs tūrists pie mums ir tērējis 30 latus. Tas nozīmē, ka šādā veidā uzņēmēju ienākumi no tūrisma reģionā

bijuši ap četri miljoni latu. Sēdē uzsvērts, ka šādu rezultātu veicināja Latgales plānošanas reģiona un Latgales reģiona attīstības aģentūras veiktās aktivitātes sadarbībā ar pašvaldību tūrisma informācijas centriem.

Ieviesti vairāki būtiski tūrisma attīstību veicinoši projekti, kas dod ieguldījumu reģiona ilgtermiņa atpazīstamībā. Tā Latgalē tiek piedāvāti arvien jauni tūrisma maršruti, sagatavotas brošūras un bukleti par kultūras un vēstures objektiem, tā saukto amatniecības tūrisma, tradīciju tūrisma, muzejiem, muižām, pilskalniem, senkapjiem, baznīcām, dabas tūrisma, gastronomisko tūrisma, aktīvo, veselības un ziemas tūrisma.

Reģiona pārstāvji regulāri piedalās ne tikai gadatīrģū «Balttour», bet arī prezentē starptautiskās izstādēs — «Vivatour» Viļņā, «Tourest» Tallinā, «Otdih bez granic» un «Inveteks 2011» Sanktpēterburgā. Arī pirms nākamās tūrisma sezonas Latgale būs plaši pārstāvēta izstādēs, gadatīrģos, piedāvās jaunus maršrutus.

Saucu kopā no Latgales ievēlētos deputātus

Savukārt sadarbības komisijas sēdē Latgales plānošanas reģiona pārstāvji vienopus aicināja 11. Saeimas deputātus, kas ievēlēti no Latgales, kā arī pašvaldību vadītājus, ministriju pārstāvjus, lai diskutētu par Kohēzijas politiku un atbalstāmajām jomām. Tika runāts par jomām, kas var

kalpot par pamatu Eiropas Savienības Kohēzijas politikas finansējuma (Eiropas Sociālā fonda, Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda) sadalījumam 2014. — 2020. gada plānošanas periodā.

Sēdē piedalījās 11. Saeimas deputāti, kas ievēlēti no Latgales — Gunārs Igaunis, Marjana Ivanova-Jevsejeva, Inese Laizāne, Jeļena Lazareva, Aleksejs Loskutovs, Jānis Lāčplēsis, Ivans Ribakovs, Dmitrijs Radionovs, Juris Viļums, kā arī Finanšu ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Ekonomikas, Sakāsmes, Veselības un Iekšlietu ministrijas pārstāvji.

Reģionu attīstība netiek uzskatīta par prioritāti

Latgales plānošanas reģiona pārstāvji puda striktu nostāju pret to, ka prioritāro nozaru sarakstā nav minēta reģionālā attīstība. Rezultātā var iezīmēties nelabvēlīgas tendences, teritoriju attīstības lejupslīde. Kā norādīja plānošanas reģiona administrācijas vadītāja Iveta Maļina-Tabūne, iekšzemes kopprodukta rādītājs uz vienu iedzīvotāju Latgalē, salīdzinot ar pārējām valsts teritorijām, ilgstoši saglabājas viszemākajā līmenī. Kā zināms, iekšzemes kopprodukta atšķirību izlīdzināšana ir viens no Eiropas Savienības Kohēzijas politikas uzdevumiem un tam, ar Eiropas Savienības fondu līdzekļiem veicinot reģionu attīstību, šim mērķim ir jākalpo arī Latvijā un konkrēti Latgalē.

2007. — 2013. gada plānošanas perioda Eiropas fondu apguves pieredze rāda, ka līdzšinējā pieeja — stingri vertikāli centralizētā — nedod pietiekamu attīstības stimulu un nepieciešamo izaugsmi uz vietas

reģionos un pašvaldībās. Šādā veidā plānojot Eiropas fondu aktivitātes, netiek izvērtētas pašvaldībām un reģioniem aktuālās un vajadzīgās lietas.

Latgalei ir sava stratēģija un programma

Jau pērn ir izstrādāts dokuments — «Ilgtermiņa stratēģija 2030», kā arī «Latgales plānošanas reģiona attīstības programma 2010. — 2017. gadam» ar konkrētām desmit reģiona darbības programmām, kuru realizācija balstās uz teritoriju interesēm nākamajā Eiropas Savienības finanšu plānošanas periodā.

Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda jautājumos Aleksandrs Antonovs uzsvēra, ka Kohēzijas politikas finansējumu jāvirza tikai atsevišķām prioritātēm un ar mērķi koncentrēt finanšu resursus. Tā rezultātā tiks vēl vairāk koncentrēti Eiropas fondu pieejamie finanšu līdzekļi jau minētajā vertikālajā griezumā.

Latgales plānošanas reģions lūdz atbildīgās institūcijas izvirzīt un atbalstīt divus galvenos Eiropas Savienības fondu apguves virzienus:

- 1) nacionālās nozīmes un līmeņa programmas un prioritātes, kas tiks realizētas pēc nozaru principa, ievērojot nacionālās intereses un līdzsvarotu valsts attīstību;
- 2) reģionālās attīstības programmas, kas balstītas uz stratēģiskiem un kompleksi integrētiem reģiona un pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem.

Sadarbības komisijas sēdes noslēgumā Saeimas deputāti nolēma tikties ar finanšu ministru Andri Vilku, lai pārrunātu šo jautājumu. Ar ministriju pārstāvjiem vienojās arī par turpmāko sadarbību kopīgu mērķu sasniegšanā.

Sagatavoja L. Kirillova

Un aplidoja balta vēsts šo zemi: „Ir piedzimis bērniņš!”

18. decembrī savu mazo mīļumiņu — jaundzimušo dēliņu — pirmo reizi uz rokām paņēma viņa māmiņa **Alla Karpušenko**. Pusstundītiņai ir trešais bērns. Mājās māmiņu un mazo brāļuku gaidīja piecgadīgā Sofija un Alise, kurai tieši vakardien apritēja trīs gadi. Zēns nosaukts par Alekseju. Šādu vārdu izvēlējās viņa vecmāmiņa Jekaterina, bet Alla ar smaidu stāstīja, ka mamma šo vārdu kādreiz iecerējusi jau viņu gaidot. Ja būtu piedzimis puisēns, viņam dotu vārdu Aleksejs. Bet piedzima meita un kļuva par Allu. Nu izoloto vārdu nēsās mazdēls. Mazulītim ir arī vecvecmāmiņa Tatjana. Aleksejs pašlaik ir jaunākais Pelēču pagasta iedzīvotājs.

Izstādes visām gaumēm

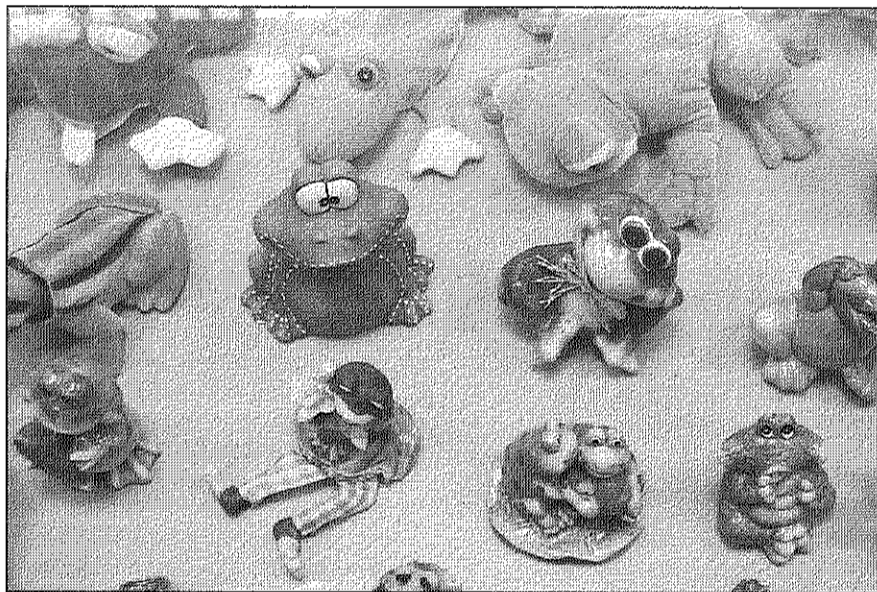
Vardītes neguļ ziemas miegā

Tā ka ista ziema ar sniegu un salu nav atnākusi, arī dzīvnieciņiem ziemas miegs ne prātā. Ko šādā laikā dara lāči mežā, kam virs migas nav pamatīgas kupenas, vai, piemēram, vardītes, jo diķis bez ledus? Nav zināms, kā ar lāčiem, bet vardītes gan — pulciņiem vien salekušas uz Preiļu galvenās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļu, kur izvietojušās jautrā un dzīvespriecīgā izstādē ar nosaukumu «Ielec varžu diķi». Izrādās, istenībā tās visas pieder Preiļu iedzīvotājam **Jeļenai Strodei**, kura strādā pirmsskolas izglītības iestādē «Pasaciņa». Varžu kolekciju viņa sākusī veidot apmēram pirms pieciem gadiem. Bet uz jautājumu, — kāpēc tieši vārdes, Jeļena atbild, ka nezina, un tagad pat piemirsies, kura vardīte bijusi pirmā. Nu amizanto dzīvnieciņu pulks jau palielinājies līdz 150, un ar tām visām izstādē var arī iepazīties. Pirmskrīzes laikos gan figūriņas pirkta biežāk, parasti izvēloties vissmukākās. Tagad Jeļena ieviesusi taupības režīmu un kolekcijas papildināšanu ierobežojusi līdz vienas vardītes nopirkšanai reizi mēnesī. Un tomēr dažreiz esot grūti noturēties pretī kārdinājumam savam vardīšu pulciņam pievienot kādu sevišķi glītu vai jocīgu dzīvnieciņu. Figūriņas ir no dažādiem materiāliem, bet Jeļenai pašai visvairāk patīkot vardītes, kas rotātas ar spīguļojošiem akmentiņiem.

Kolekcijas īpašnice saka, ka zinot ticējumu par to, ka vārdes pievelk bagātību un atzist, ka viņas vislielākā bagātība ir trīs dēli.

Jeļena arī cer, ka ar šīs izstādes starpniecību iepazīsies ar citiem vardīšu kolekcionāriem. Savukārt bērnu literatūras nodaļas vadītāja Vilhelmine Jakimova stāsta, ka mazajiem apmeklētājiem pēc nopietnām mācību stundām skolā ļoti patīkot uzskatīt vardīšu sabiedrībā. Bet nodaļas vadītājai padomā jau nākamā izstādē — auskaru kolekcija.

Ziemīgu noskaņu bērnu literatūras nodaļā rada lielas, baltas, greznas sniegpārslas uz sienām — smalki tamborējumi. To autore — Vilhelmines māmulīte, kas nu jau aizsaulē, bet meita uz svētkiem cēlusi dienas gaismā apbrīnojamus rokdarbus. Savukārt zaļā eglīte nodaļā rotāta ar pašdarinātiem baltiem zvaniņiem un eņģeliņiem. Tos izgatavojusi un uzdāvinājusi skolniece Jekaterina Bogdanova.

● Vardītes neguļ ziemas miegā, bet par prieku skatītājiem devušās uz bibliotēku. Foto: A.Šņepsts

Iepazīstina ar slaveniem novadniekiem

Preiļu galvenajā bibliotēkā paralēli darbam ar apmeklētājiem — lasītājiem un datoru izmantotājiem — regulāri tiek sagatavotas un izliktas vispārējai apskatei daudzas izstādes. Par tradīciju kļuvis, ka bibliotēkā tiek organizētas gan populāru mākslinieku, gan iesācēju gleznu izstādes, skatītājiem bijusi iespēja iepazīties ar teicamu fotomākslu, ir notikušas slavenībām veltītas izstādes, bibliotēka ir uzņēmusi ceļojošas izstādes. Notiek oficiāla izstāžu atklāšana, tikšanās ar darbu autoriem. Bet arī tas vēl nav viss. Regulāras izstādes tiek rīkotas otrā stāva lasītavā, kur glabājas plašs novadpētniecības materiālu klāsts. Šeit ik mēnesī tiek izlikta izstāde, kas veltīta tā mēneša jubilāriem, kuru gadu skaitā ir cipari «5» vai «0». Izstādēs tiek izlikta publikāciju kopijas no preses, no enciklopēdijām un citas bibliotēkā pieejamās literatūras, kur vien konkrētais cilvēks ar savu darbošanos ir iekļuvis. Marianna Jeļisejeva, vecākā bibliogrāfe, kas rūpējas par to, lai nevienš «rakstu galiņš», kurā vien ir runa par vietējiem novadniekiem, neietu zudumā, ir tā, kas seko notikumam un dzīves datu hronoloģijai, un sagatavo izstādes. Decembra «apaļie» vai «pusapaļie» jubilāri, kam pašlaik bibliotēkā veltītas izstādes, ir aktrise un režisore no Livānietiem Liēna Šmukste un solists Dainis Skutelis no Preiļu novada. Esmu nonākusi pie secinājuma, ka cil-

vēkiem ir lielāka interese par tiem, kas dzīvo līdzās un kuru darbošanās ir sabiedriska, norisinās visu acu priekšā, — saka bibliogrāfe. Kā piemēru viņa min populārajam folkloras kopu vadītājam Jānim Teilānam veltītu izstādi, par kuru bijusi ļoti liela interese, un pat pēc materiālu novākšanas cilvēki vēl nākuši un tautājuši, kur ir izstāde. Šogad notikušas gandrīz 30 populāriem novadniekiem veltītas jubileju izstādes, savukārt materiāli par vairākiem no viņiem bija izlikti arī horoskopu izstāžu ciklā. Politīks un pedagogs Jānis Eglītis, Daugavpils Universitātes profesore Elita Jermolajeva, mūziķis Atis Auzāns, arheoloģe Antonija Vilcāne, Tautas frontes aktivists Edgars Mukāns, skolu vēstures pētnieks Alfrēds Staris, literatūrzinātniece Janīna Kursīte, aktrise Sarmīte Rubule un Akvelīna Livmane, diriģents Juris Vaivods, dzejniece Veneranda Vanaga-Zepa, keramiķi Andris Ušpelis, Polikarps Čerņavskis, Andrejs Paulāns, kinorežisors Jānis Streičs, bīskaps Jānis Cakuls, dzejniece Kitiņa Balcere, — Marianna citu pēc cita nosauc uzvārdus, par kuriem lasītavā pēdējā laikā bija skatāmas izstādes.

Tuvojoties gadskārtu ieražu svētkiem, lasītavā tiek veidotas atbilstošas izstādes, lai apmeklētājiem būtu, kur smelties iedvesmu un padomu, piemēram, olu krāsošanā, piparkūku cepšanā, puzuru taisīšanā un tamlīdzīgi. Šīs izstādes, izmantojot dažādu literatūru, gatavo bibliotekāre Zinaida Blūzma.

L.Rancāne

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(26. decembris — 1. janvāris)

Auns. Jūs tiksiet iepazīstināti ar kādu ietekmīgu kungu. No tā, kādas emocijas viņā radīsiet, būs atkarīga jūsu nākotne — vai nu tā būs spoža vai piedzīvosiet pilnīgu fiasko. Vidusceļa nebūs. Neatraidiet nevienu sirdi, kas tiecas pēc jums. Itin drīz pārliecināsimies, cik noderīgas ir rezerves, it īpaši tas, kas skaļi nedeklarē savas jūtas, bet uzticīgi gaida savu stundu.

Vērsis. Veltīgas apspriedes un laika nosīšana, klausoties tukšas runas. Nepiemērots laiks darba plānošanai. Kafijas pauzes un neoficiālas sarunas pie glāzītes būs efektīvākas. Taisnīgums — tas, kā izprotat šo jēdzienu, noteiks šīs nedēļas fonu. Visus cilvēkus mēriet pēc vienas mērauklas — un, protams, arī sevi.

Dvīņi. Kā mākonis nāks virsū nogurums un laiskums. Šādā noskaņā strādāt nav prātīgi, jo ir risks kļūties. Jūsu nevērība radīs finansiālus zaudējumus. Nejausi izpļāpājoties, draugi var atklāt jūsu mazos noslēpumus, tāpēc nestāstiet neko lieku. Ja sāksiet strīdēties, izšķirsieties uz visiem laikiem.

Vēzis. Turpiniet neatlaidīgi virzīties uz mērķi. Paredzamas grūtības, gribēsies visam atnest ar roku, bet galu galā uzvara būs jūsu. Pievērsieties askēzei un garīgiem meklējumiem, pašizziņai. Lasiet filozofiska satura grāmatas, sāciet nodarboties ar jogu, meditāciju, jo laicīgās dzīves temps jūs ir izsmēlis.

Lauva. Jums pavisam nedaudz trūkst pieredzes. Ja vairāk pieredzējis kolēģis jūs pamāca, neapvainojieties, bet ieklausieties teiktajā. Neļaujieties sliktam garastāvoklim. Veikāliem ejiet ar lielu likumu, jo nekvalitatīvāko, nepiemērotāko precī mēģinās iesmērēt tieši jums. Īpaši varieties no konsultantiem vīriešiem.

Jaunava. Ideāla nedēļa, lai konsultētos ar juristiem, slēgtu komercīgumus. Vērsiet skatu uz ārzemēm, meklējiet iespējas tur. Strādājiet tikai no rītiem un dienā. Tusiņi un jautrība šo nedēļu padarīs neaizmirstamu. Vēl ilgi kopā ar draugiem varēsiet smieties par to, ko esat savārijuši.

Svari. Mērenība prasībās, piesardzība un cilvēka dabas pazīšana ļaus piekļūt zelta āderei. Vajadzīgo informāciju saņemsiet miegā, nosapņosiet. Vilšanās kādā simpātiskā vīrietī. Neidealizējiet cilvēkus, tad tik ļoti nesāpēs sirds. Nekādā gadījumā nelietojiet alkoholu.

Skorpions. Jums veikli izdosies satvināt divus kolēģus, starp kuriem valda simpātijas, bet dienesta romāns viņus biedē. Ar jūsu svētību viņi vēlāk iestūrēs laulības ostā. Arī esat patiesas mīlas apņemti, jums piedāvās roku un sirdi. Atteikt nav ieteicams, jo tādi kandidāti apkārt nemētājas.

Strēlnieks. Fortūna pagriezīs pret jums savu smaidīgo vaigu. Sabiedriskā pasākumā tiksiet iepazīstināts ar vajadzīgo cilvēku. Jums nekavējoties jāķeras vēršim pie ragiem, jo situācija ātri var mainīties. Neizprotama naudas šķiešana, mīklainas kombinācijas, varat tikt pat apzagts. Juristi nedos pareizus padomus.

Mežazis. Jūtīsieties vientuļš un nesaprats, nobirs pat kāda asariņa. Neņemsiet labvēlīgu rezolūciju saviem plāniem. Bet tie ir pārējoši sikumi. Sāciet dzīvot citādi, rakstiet pats savu dzīves grāmatu. Stripojiet, labojiet, plēsiet ārā lapas, ja vajag... Kad vēl, ja ne tagad?

Ūdensvīrs. Sponsori, labvēļi tā vien riņķos jums apkārt, lai piedāvātu savus pakalpojumus. Nemiet visu, ko dod, bet atvadieties no savas neatkarības. Kā jau tas bieži mēdz notikt, jūs izvēlēsies par grēkāzi un mēģinās nomelnot. Tāpēc nemeklējiet taisnību nedz iestādēs, nedz tirgū.

Zivis. Nedariet neko, godkārtīgu motīvu vadīti, lai izceltos uz apkārtējo fonu. Nepareizs situācijas novērtējums sagādās vilšanos un materiālus zaudējumus. Neiesaistieties cīņā, jo, visticamāk, zaudētājs būsit jūs. Nekaitējiet savai veselībai, jo saasināsies hroniskas kaites. Dažus mocīs sirdsapziņas pārmetumi un vainas apziņa. To nogludiniet ar mīlumu un jaukām dāvanām.

APSVEIKUMI

Kad laika vērtos atkal Ziemassvētki un Jaunais gads,
cilvēks cilvēkam vēl laimi.
Bet laime — tā ir ieceru drošme,
raženi paveikti darbi,
sejā gaišums un prieks
rokās čaklums un darba spars,
sirdī mīlestība...

Silti sveicam Ziemassvētkos visus
Līvānu novada iedzīvotājus tuvu un tālu!
Lai mums visiem kopā pilns bagātīgām
iecerēm un panākumiem Jaunais gads!
Līvānu novada domes vārdā —
priekšsēdētājs Andris Vaivods

Pētot, vai drīzumā gatavs būsi,
Ziemassvētki Tevi vēro klusi —
No kārtīgā, nopietnā kalendāra,
No akvārija zivtiņu bara,
No sienas pulksteņa ciparnīcas,
No baznīcas torņa smailā un augstā...
Ziemassvētki pēta, vai drīz varēs nākt —
Vai būsi gatavs,
vai varēs sākt.
Ziemassvētki gaida Tevi...

Gaišus, svētīgus svētkus katrā sirdī, katrā mājā!
Vārkavas novada dome

Prieka, mīlestības un gaišmas
piepildītus Ziemassvētkus!
Lai Jaunajā 2012. gadā mums ikvienam ir
klāt veiksmē, izturība un izdošanās!
Lai piepildās mūsu sapņi!
Preiļu novada dome

Lai Ziemassvētki sirdi vij ar prieku,
Ar cerībām, ka rīt viss labāk būs,
Lai aiziet prom pa baltu, tīru sniegu
Tās rūpes, kuras nomākušas mūs!
Baltus un labestības pilnus Ziemassvētkus
un veselīgu, darbīgu Jauno gadu vēl
Riebiņu novada iedzīvotājiem
Riebiņu novada dome

Ir izbrīsts atkal cauri vienam gadam
No ievu kupenām līdz zaļam egles zaram,
No darbdienām pa rūpeļi līdz nestis,
Ar labiem jaudīm viss uz labu vests.
Šajā Ziemassvētku laikā ikvienam no Jums
sirsnīgi vēlu saņemt neizsīkstošu Dieva
palīdzību, veselību, gara spēku un svētības
visās Jūsu gaitās 2012. gada garumā!
Patiesā cieņā, jūsu Jānis Klaužs,
Saeimas deputāts

Ši nakts ir debess vērtus atvērusi,
Pār zemes tumsu dedz tā zvaigžņu loku,
Un naktī šai uz katra galvas klusi,
Dievs svētot uzliek savu mīļo roku.
Gaišmas un labestības piepildītus
Ziemassvētkus! Skaistāko sapņu piepildījumu
Jaunajā gadā!
Aglonas novada dome

Ar Ziemassvētku baltajām kamanām
Eglīšu gaismā
Brauksim Jaungadam pretī,
Līdzī nēmot tikai labās dienas,
Gaišās domas un cerību putnus.
SIA Tēraudi P aptiekas kolektīvs
vēl priecīgus svētkus saviem klientiem

Zvaigžņu lietus nolīst klusi,
Visa zeme mirdzēt sāk.
Griežas gads uz otru pusi,
Balti Ziemassvētki nāk.
Vēlam visiem bankas klientiem, sadarbības
partneriem, lai Ziemassvētku gaišums, mīlestība
un miers jūs pavada visu nākamo 2012. gadu!
Hipotēku un zemes bankas
Preiļu nodaļas kolektīvs

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

Paldies par dāvēto prieku Zie-
massvētkos un Jaungadā Pelēču
pagasta darbiniekiem Ivetai Sta-
šulānei, Silvijai Šnepstei, Annai
Rubinei, šoferim Valērijam Dani-
vam. Vēlu labu veselību!
Anna Smane

CENU IZMAIŅAS!!!

SIA «Alņi AS» iepērk
● Zāģbaļķus Ls/m³

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	36	40-41	41-42
PRIEDE	26	32	36

Garumus iepriekš saskaņot!
Ir transports.
Korekta uzmērīšana.
Samaksa uzreiz!
Tālr. 64866070, mob. tālr. 29806775.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus,
jaunlopus, zirgus, aitas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29161121, Juris.

Z/s "Musino"
iepērk kaušanai liellopus,
jaunlopus, aitas, cūkas. Sa-
maksā tūlītēja. Tālr. 26461550.

SIA «SENLEJAS» iepērk
liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

SIA "Govs centrs" iepērk
piena teļus līdz 42 d. vecus.
Augstākās cenas. Tūlītēja samaksa.
Tālr.: 26609182.

SIA «Baltic-Calves»
iepērk piena teļus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26344173, AMANDA.

Pērk metāllūžņus, lietotu
lauku tehniku un auto.
Griežam uz vietas, sveram.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 25969839.

Uzņēmums pērk
ZEMI AR MEŽU.
Palīdz dokumentu noformēšanā.
Garantē ātru apmaksu.
Tālr. 29206445.

PIEDĀVĀ DARBU
● daudzkausa ekskavatora
mašīnīstam,
● ekskavatora mašīnīstam,
● ģeodēzīstam.
Tālr. 29134005, 26597110.

Pārdod visa veida metāla jumta
segumus, sākot no 3 Ls/m²,
noteksisēmās un metāla konstrukcijas.
Piegāde. Garantija.
Tālr. 26360938.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA „ALVSTRE” iepērk dzīvsvārā:
telītes līdz 0.80 Ls;
bulļus līdz 1.00 Ls;
govis līdz 0.95 Ls;
piena teļus līdz 1.70 Ls;
gaļas šķirnes bullēnus līdz 300 kg
un līdz 11 m. v. cena līdz 1.70 Ls.
Kaušanai un eksportam. Cenas
norādītas ar PVN. Tālr. 65197414.

JANSSEN
SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA
iepērk: piena teļus;
gaļas šķirnes bulļus.
Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29698483, Mihails.

SIA IBIZA pērk mežā pie ceļa
Preiļu raj.

Priedes z/b	g. 4,9; 5,5; 6,1
diam. 14 - 17	32 Ls
diam. 18 - 44	36 Ls
Egles z/b	g. 4,9; 5,5
diam. 14 - 17	36 Ls
diam. 18 <	42 Ls
Egles z/b	g. 6,1
diam. 14 - 17	36 Ls
diam. 18 <	46 Ls
Apses z/b	g. 2,5; 3,1; 5,0
diam. 14 - 23	17 Ls
diam. 24 <	23 Ls
Skujkoku p/m	15 Ls
Bērza p/m	17 Ls

Transporta izmaksas netiek ieturētas.
Piedāvājam slēgt līgumus
ar fiksētām cenām.
Tālr. 25430031, 28330750. Info: www.ibiza.lv

Pērk lapu koku mežus
īpašumā.
Tālr. 20272220.

Par augstām cenām pērk visa veida
mežus un zemi.
Tūlītēja samaksa.
Tālr. 26544864, 29215325.

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

LPKS "Baltic Meat Standard"
iepērk liellopus, jaunlopus.
Labas cenas. Ir dažādas piemaksas.
Sver uz elektroniskajiem svariem.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 20250289, 63354097.

SIA „BIOMEAT”
iepērk jaunlopus, liellopus un aitas.
Augstās cenas. Tūlītēja samaksa.
Tālr. 65207103; 29562270; 29578001.

SPERD SK
sākūrto savu pasaulīti

- Sniedzam autopacēlāja pakalpojumus.
- Novācam bīstamos kokus:
kapos, pie baznīcām, pie elektroinijām,
pie privātmājām.
- Visa veida augstuma darbi.

Tālr. 29419522.

† Pateicamies visiem, kas
skumju brīdī morāli un materiāli
atbalstīja un bija kopā ar mums,
mīļo dēlu un brāli Juriju Krotovu
mūžībā pavadot.
Tuvinieki

Lai sapnis balts
viņa dvēseli aijā
un klusais miers
ar saviem spārniem sedz...
Visdzīlākā līdzjūtība
Jurim Šultem ar ģimeni,
MĀTĪ mūžībā pavadot.
Darba kolēģi

Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet...
Mūžības ceļā ir aizgājusi mūsu
kolēģe Veronika KOKINA.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
viņas tuviniekiem.
Vārkavas vidusskolas kolektīvs

Koks nezina, kad vētrā tas lūzis,
Ne cilvēka sirds, kad pukstēt tā
stās.
Izsakām dziļu līdzjūtību un
skumju brīdī esam kopā ar
Līgas Gžibovskas ģimeni, TĒVU
un VECTĒVU zaudējot.
Rudzātu vidusskolas kolektīvs